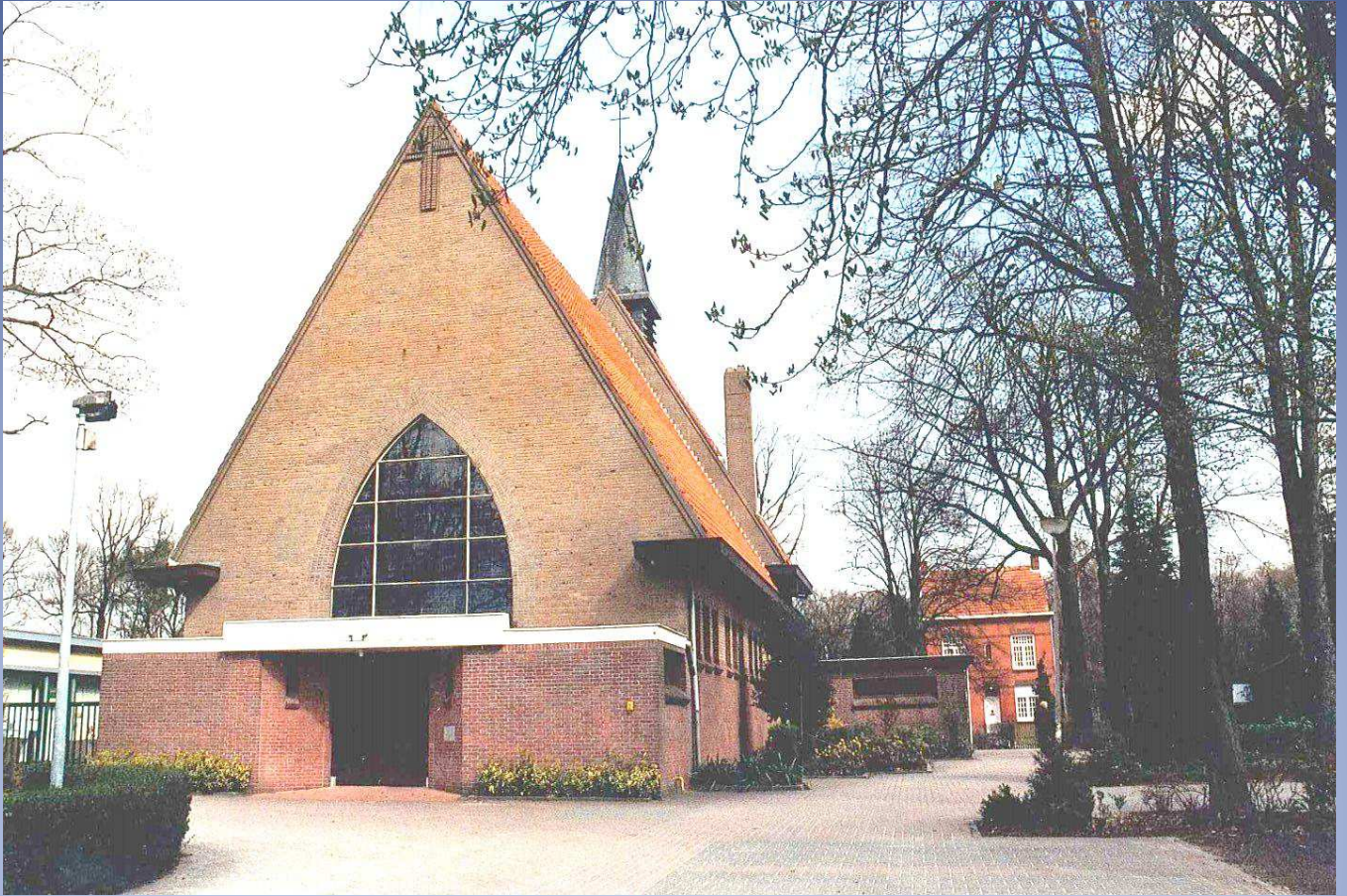

De Drie Goddelijke Deugden

Tijdschrift van Heemkunde- en Erfgoedvereniging Nicolaus Poppelius vzw

Jaargang 26, nr. 103 – Maart 2022

Inhoud

Voorwoord.....	1
Op de koffie bij Pastoor Jan Braspenning van Weelde-Statie	2
parochie Onze-Lieve-Vrouw van de Rozenkrans	2
Schenken van 18/02/2021 tot en met 28/02/2022.....	22
Den Timmer heeft horen vertellen.....	27
Daar is ie weer de QUIZ !	28

Lidmaatschap

Voor 20 euro bent u lid van onze Heemkunde- en Erfgoedvereniging.

Erelid kunt u zijn voor een jaarbijdrage vanaf 30 euro.

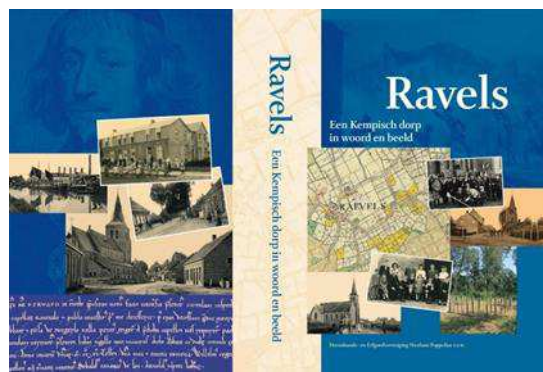
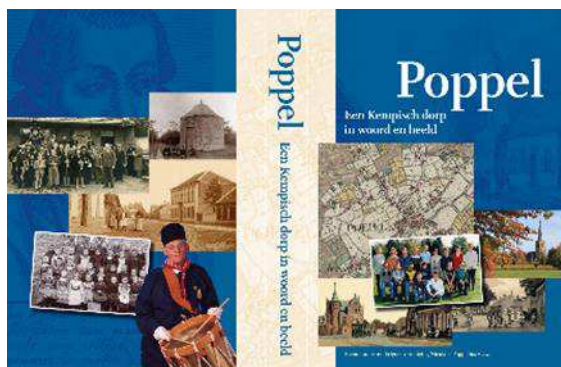
(Onze vereniging kent enkel het systeem van gezinslidmaatschap.)

U ontvangt 4 x per jaar een nummer van tijdschrift “De Drie Goddelijke Deugden”.

Tevens kan er aan de meeste activiteiten van onze vereniging gratis worden deelgenomen.

Opzegging van het lidmaatschap kan jaarlijks kenbaar gemaakt worden voor 1 december.

Voorradige publicaties

De magistrale kijk- en leesboeken (ruim 1000 foto's en 500 pag.)

Poppel (laatste exemplaren !!!) en de nieuwe uitgave **Ravels**

€40,- voor leden en **€45,-** voor niet-leden (verzendingskosten €10,-)

Afbeelding voorblad: Onze-Lieve-Vrouw van de Rozenkranskerk te Weelde-Statie met erachter het klooster van de zusters franciscanessen

Afbeelding achterblad: Quizvraag: waar staat deze bank in Ravels? Zie laatste pagina van dit tijdschrift.

Voorwoord

Een nieuwe lente en een nieuw geluid (Herman Gorter 1864-1927)

Onze gevoerde coronastrategie

Om onze energie te sparen, hebben we bewust gekozen om activiteiten in te perken. We hadden wel enkele zaken georganiseerd die we moesten opschorten. Deze reservaties opzeggen kostte de vereniging enkele euro's en de daarmee gepaarde financiële tegenslagjes noopte ons om de mogelijke uitstappen enzoverder streng te delibereren. We hebben achter de schermen onze normale activiteiten kunnen verderzetten onder de geldende coronamaatregelen die telkens aangepast werden aan de federale voorschriften. Tijdens de lockdown was er geen werking. Daarna hebben we met een beperkte bezetting op twee locaties (archief en museum) de draad terug opgepakt. In het archief werden foto's, rouwprentjes, rouwbrieven, voorwerpen, enzoverder gearhiveerd. In het museum hebben we de documenten van de zes parochies van Ravels geschoond, zuurvrij verpakt en geïnventariseerd. Alle parochies zijn deze zomer afgewerkt. Voor de parochie Sint-Valentinus van Poppel hebben we enkel het oude archief klaar maar het hedendaagse moet nog gebeuren. Voorlopig zijn al deze behandelde archieven in de pastorie te Weelde bij pastoor Bert Pluym. Ze zullen later waarschijnlijk een bestemming krijgen in het Rijksarchief of een vergelijkbare instelling.

Corona heeft onze dagelijkse werking niet verlamd. Na twee jaren merken we duidelijk dat een heropstart zoals voorheen dringend noodzakelijk is. Inderdaad veel mensen hebben het ermee gehad en we merken duidelijk in de maatschappij dat COVID 19 zeker gezorgd heeft voor animositeit.

We hopen terug te kunnen keren naar de gezellige archiefdagen met een goede babbel en gebak.

We hopen dat we met Erfgoeddag einde april terug naar normaal kunnen gaan waarbij het museum elke tweede zondag van de maand bezocht kan worden tussen 14.00 en 17.00 uur. Deze zomer zal er zoals vanouds een fietstocht zijn en in het najaar een herfstwandeling. Mogelijk zit er terug een ledenfeest aan te komen. Alhoewel er aan de oostelijke horizon nieuwe bedreigingen opduiken voor onze "vrijheid".

Werken aan het schoolhuis

Ons nieuwe archief op een boogscheutje van het museum zit sinds enkele maanden in de opbouwende fase. Alle afbraakwerken zijn achter de rug. Het dak is geïsoleerd, de pannen liggen erop, de loodgieter en de elektriker zijn erin gevlogen. Natuurlijk is daarmee het werk nog niet gedaan. Er zal nog geschilderd mogen worden en als laatste de verhuis van Weelde-Station naar Poppel. U ziet dat we best wat hulp extra kunnen gebruiken. **Daarom, aarzel niet om u te melden!**

Omgeving Rovert-kapel

Er zijn met de gemeentes Ravels en Hilvarenbeek afspraken gemaakt die echter nog moeten geconcretiseerd worden. De gemeenteverkiezingen in Nederland op 16 maart kan voor problemen zorgen door een mogelijke wissel in het gemeentebestuur te Hilvarenbeek. Bovendien zijn de wethouders (= onze schepenen) er aangesteld na een sollicitatieprocedure. Zo is de huidige wethouder, die over Rovert gaat, niet van Hilvarenbeek. Mogelijk zal er een andere wethouder aangenomen worden.

Andere problemen die we nog mogen aanpakken, zijn onder andere de overbuurman van het kapelletje die zinnens is om machines en tractoren te stallen en te onderhouden. Dit zijn eigenlijk activiteiten die thuishoren op een gewone boerderij en in een industrie- of ambachtelijke zone.

Een ander heikel punt is de controle van de gewichtsbepijking. Er wordt regelmatig zwaar verkeer gespot dat hier een ideale sluipweg heeft gevonden. Laat ons hopen dat we door een goed overleg met de betrokkenen een oplossing vinden.

Einde Pandemie?

Laat ons hopen dat het virus bedwongen is zodat we terug onbevreesd kunnen genieten van een normale werking en activiteiten (zie de bijgevoegde agenda) !

Luc Andries, voorzitter

Op de koffie bij Pastoor Jan Braspenning van Weelde- Statie parochie Onze-Lieve-Vrouw van de Rozenkrans

Hans Grummels en Luc Andries

Het zegel en de leuze van de spiritijnen: “**één hart en één geest**” (bron: https://nl.wikipedia.org/wiki/Congregatie_van_de_Heilige_Geest)

Jan is geboren te Baarle-Hertog aan de Molenbaan in de bierkelder van café ‘De Valk’ op 1 oktober 1944 middenin de zware gevechten bij de bevrijding van Baarle tijdens de Tweede Wereldoorlog.

Ze zaten in de kelder te schuilen omwille van de bombardementen en de beschietingen. Zijn moeder is Maria Catharina Jonkers, roepnaam To, uit het gehucht Aarle te Poppel. Zij is geboren te Poppel op 2 maart 1911 en overleden te Tilburg op 29 augustus 1969. Vader heette Adriaan en is geboren te Meerle op 23 maart 1912. Hij is overleden te Turnhout op 30 januari 1981.

Na de bevalling kreeg moeder van de Duitse soldaten brood om aan te sterken. Enkele dagen later waren de bevrijders er met wit brood dat veel beter was dan het Duitse.

Jan is aan zijn schoolcarrière begonnen in de bewaarschool bij de zusters franciscanessen te Baarle-Hertog. Daarop volgde de lagere school te Baarle-Hertog en als deze achter de rug was, trok Jan naar de vakschool (VTST) in de Zandstraat te Turnhout om timmerman te worden. Deze strenge school stond en staat nog steeds bekend voor een gedegen opleiding. Jan heeft deze middelbare opleiding niet afgerond maar daar kwam enkele jaren later wel een vervolg aan.

Jan hield van het caféleven: “*Ik was er erg goed in en stond graag achter de toog. Als ik van school kwam, was het in het café vaak volle bak. Tot laat op de avond bleven we op en tapte mijn moeder pinten.*” Mensen vragen Jan wel eens of hij daar geen trauma aan heeft overgehouden. Jan repliceert daarover: “*Flauwekul! Ik kwam niks te kort. Ik had een fantastische jeugd en ik had alles wat ik wilde. Ik ben altijd wel geloviger geweest dan mijn ouders. Mijn zus en ik gingen elke morgen naar de kerk. Ons moeder was daar niet zo voor en ze vond dat we beter konden blijven liggen in ons bed. Toch gingen we naar de kerk en ik wou zelfs misdienaar worden. De kerk zag dat wel niet zo zitten. Ik was maar dat kind van het café. Enkel de jongens van*

“Gij hebt mijn hart voor U gemaakt, o Heer, en nergens zal het rust vinden, tot het rust in U” (St.-Augustinus).

†

Ter herinnering aan
DE HEER
ADRIAAN BRASPENNING
weduwnaar van CATHARINA JONKERS
en echtgenoot van MARIA WJNANTS.

Geboorte te Meerle op 23 maart 1912
gedoofd overleden te Turnhout
op 30 januari 1981.
Gestierd door het H. Sakrament van de zieken.

De oproep kwam en ik ben voor de reis gereed. Wenst mij voorspoed, mijn vrienden, op dit ogenblik van mijn vertrek?

De hemel bloost van de dageraad en schoon ligt de weg voor mij open! Vraag niet, wat ik bij mij heb om daarheen naar te rennen... ik ga op reis met een hart vol verwachting (Tegens).

Maria, heb dank voor alles. De slag komt zwak aan, maar troost u in de herinnering aan de jaren dat we samen gelukkig waren. Mijn lieve kinderen en kleinkinderen, ik dank u voor de liefde die mij geschenken hebt. Ik dank u vooral voor uw meeleven en meevallen, uw zorgen en uw geduld tijdens mijn ziekte. Het is de grootste gave die ik van u mocht ontvangen. Wees sterk in de beproeving.

Mijn zoon Jan, spijtig dat ik uw priesterwijding niet kan mee beleven, maar vanuit de hemel ben ik bij u. Wees een blij en opgewekt priester en een vurig missionaris. Mijn zoon, ik ben fier op u!

Dierbare familie en vele vrienden, ik dank u allen voor uw genegenheid en uw vriendschap.

Treur niet om mij... maar dank toch steeds aan mij... ik zeg u geen vaarwel... zodra de eeuwige lente komt, zien wij elkaar weer... voor immer.

Voor uw blijken van deelneming en geboden danken U
de families: BRASPENNING, JONKERS, GIJSBRECHTS en WJNANTS.

Begraf. Van Dooren-Janssen - Tel. 41 52 41
Drukkerij Van der Poorten - Turnhout

Indien wij met Christus gestorven zijn, gelooven wij dat wij ook met Hem zullen leven. (Rome. 6,8)

Gedenk in uw gebeden en H. Misoffer
Mevrouw
**MARIA, CATHARINA, ANDREA
JONKERS**
echtgenote van de Heer
Adriaan Braspenning
geboorte te Poppel op 2 maart 1911 en gedoofd overleden te Tilburg in het St. Elisabeth-ziekenhuis op 29 augustus 1969, voorloper van het Sakrament der zieken.

Bij het heengaan van onze dierbare naar de Vader in de hemel ondervinden we weer, dat de mens niet de macht heeft om over het leven te beschikken. De Heer alleen is Meester over leven en dood. Hij geeft het ons en neemt het ook weer terug, wanneer het Hem belijft.

Maar wat een troost voor ons, dat we door ons geloof weten, dat ons sterven een binnengaan is in een eeuwig gelukkig leven, waar geen honger, dorst, ziekte of pijn meer bestaan.

Zo leert ons toch St. Paulus in zijn brief aan de Romeinen: Of wij leven of sterven, altijd zijn wij van de Heer. Zomin als het leven, voltrekt zich het sterven van de mens buiten Christus om.

Hij is de Koning, voor wie alles leeft, ook degenen die gestorven zijn. Met de dood immers houdt niet alles op. Christus overwon de dood door Zijn verrijzenis en in hun sterven ontmoeten de doden de verrijzenis Christus als hun Heer. Wanneer de Heer bij deze ontmoeting Zichzelf in de mens herkent, zal Hij de mens in de heerlijkheid van Zijn verrijzenis doen delen.

Wij durven dan ook bidden: Heer, Gij zijt de goedheid zelf. Luister naar ons smeken voor Uw dienares Catharina, die overleden is. Wij vragen U, ontveeg haar in Uw licht en vrede. Bereid haar een plaats temidden van Uw zaligen. Door Christus, onze Heer.

Dierbare echtgenoot, wij hadden gehoopt het volgende jaar samen op rust te gaan en ons werk aan anderen over te laten. De Heer heeft er anders over geoordeeld. Wij aanvaard en vinden daartoe moed en kracht in ons beleefd christelijk geloof en in ons gebed. Dank voor uw genegenheid en zorgen om mij.

Dierbare kinderen, dank voor uw zorgen en genegenheid voor mij, vooral tijdens mijn ziekte zijn. Blijft mij denken in uw gebed.

Uw gebed was een grote hulp voor de overledene.

Uw medeleven een steun en troost voor ons. Daarom betogen wij u onze oprechte dank.
De familie Braspenning-Jonkers

de betere families kregen die eer. Als ik vandaag rondkijk in mijn kerk, denk ik weleens: waar zijn ze nu, die mannen van de high society?”

Jan had op 7 à 14 jaar ondervonden dat hij priester wilde worden. Thuis werd hij niet serieus genomen en zijn ouders vonden dat hij het café moest overnemen. Want de vlotte, knappe en jonge Jan was de ideale opvolger!

Maar bij Jan zat de roeping om te dienen in de kerk en voor de medemens diep. Zijn ouders en hij hadden afgesproken om zijn plannen even in wacht te zetten tot hij 20 jaar werd.

Jan werd opgeroepen voor zijn militaire dienst in België als hij 18 jaar was. Hij kreeg eerst gedurende drie maanden een opleiding in het grote legerkamp van Leopoldsborg. Daarna volgden nog negen maanden in Euskirchen, tussen Aken en Keulen. Na zijn afzwaaien en toen hij 20 geworden was, trad hij op 1 april 1965 in bij de paters van de Heilige Geest te Baarle-Nassau. Deze orde is sedert een twintigtal jaren beter bekend als de spiritijnen. Het klooster bevond zich op de grens met Weelde-Statie. Het hoofdgebouw met zijn kapel bevond zich op

Nederlands gebied. De werkhuizen, de weilanden, de school en de stallen waren hoofdzakelijk in Weelde gevestigd. Het complex overschreed de Belgisch-Nederlandse grens. De broeders en de paters dragen een zwarte toog. Bij de paters is er rond het middel een koord. In Afrika dragen de paters een witte toog met een koord.

Jan tijdens zijn militaire dienst, op de rechtse foto is hij de derde van links

Thuis waren ze er helemaal niet gelukkig mee: *“Mijn ouders waren kwaad. De dag waarop ik effectief naar het klooster vertrok, hebben moeder en vader geweigerd om me weg te brengen. André Govaerts, de zoon van dr. Govaerts heeft mij op 1 april 1965 naar de paters gebracht. Ze hebben alles geprobeerd om me tegen te houden en in het café werd erom gelachen en gedacht dat ik zo terug thuis zou zijn.”*

Maar Jan kwam niet terug. Hij deed zijn noviciaat met als kloosternaam Roland. Hij vervolmaakte zich als timmerman en in één van de dagboeken van het klooster vonden we terug dat Jan eens “pitmeester” was. Dit was de man die verantwoordelijk was voor goed aardappelen schillen. Zo hadden ze met een beurtrol telkens een andere job ten dienste van de medebroeders en het klooster.

Door de orde van de Heilige Geest werden broeders opgeleid voor de missies en tevens werd er voorzien in een priesteropleiding. Het was een “missievakschool”. Er was een boerderij, kippenbroederij, timmerbedrijf, enzoverder, zodat de broeders eenmaal ze opgeleid waren hun kennis konden gebruiken en overdragen in hun missiepost. Bovendien werd er in Baarle door de broeders gewerkt om de kost te verdienen voor de priesters van het seminarie. De opbrengst van de landbouw en de kuikenboerderij, die in heel België bekend was, ging naar de orde.

v.l.n.r.: Willem Wendker, Bernard Wennink en Jan op wandeling aan het klooster van de grens

Tijdens het noviciaat dat één jaar duurde, mochten de novicen niet naar huis. Voor Jan was dit maar een klein probleem. Hij ging een wandelingske maken samen met enkele anderen en zo belanden ze regelmatig thuis aan de Molenbaan in Baarle-Hertog.

Toen de zusters het klooster overnamen in 1968 hebben er nog een tijdje broeders op Belgisch grondgebied (Weelde-Statie) gewerkt en gewoond. Zij leefden in kamers die voorzien waren boven de opleidingsruimten. Jan heeft hier nog geweest tot in 1970. Ze aten in het klooster. De Heilige Missen en de gebedsdiensten werden in de kloosterkapel gedaan.

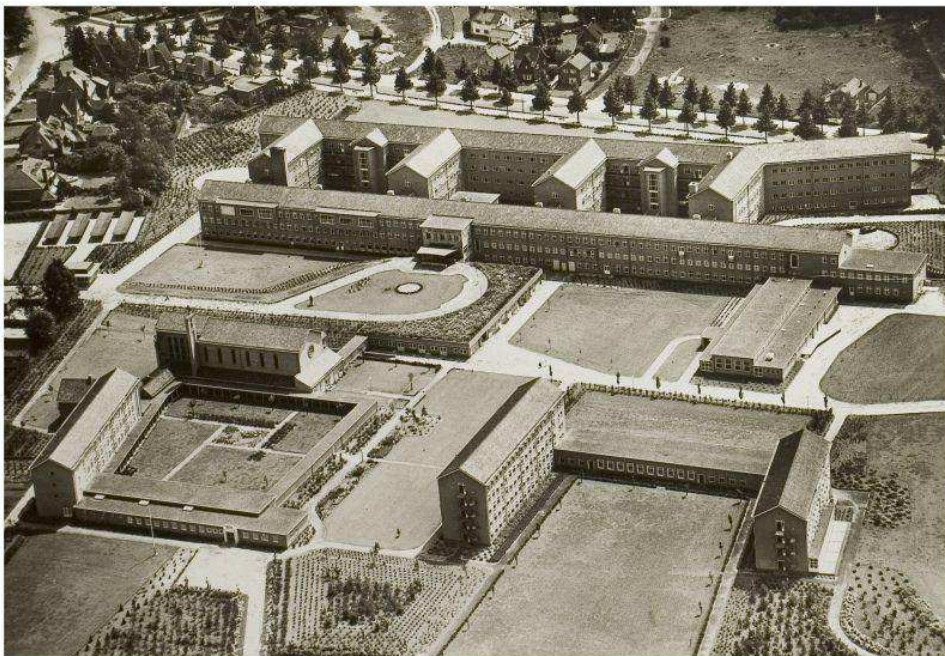
Verloskundige

Na zijn professie was hij er van overtuigd om aan missionering te doen. Dit vereiste echter een diploma van verpleger/vroedkundige zodat hij op zijn toekomstige missiepost de medische zorg op zich kon nemen.

Vermits men in België nog niet zo direct een man – laat staan een broeder of een pater – in een overwegend vrouwelijke opleiding zou toelaten, besliste Jan om naar Nederland uit te wijken. Omdat Breda kort bij het klooster van Baarle-Nassau is, heeft hij eerst één jaar in Breda les gevolgd bij de franciscanessen in het Sint-Ignatiusziekenhuis. Bij het sluiten van het klooster aan de grens te Baarle-Nassau/Weelde in 1968 verhuisde hij naar het klooster van de spiritijnen in Gemert en volgde hij nog drie jaar les in het Sint-Lambertusziekenhuis van Helmond. De minzame Belg – een geestelijke die graag op café zat – lag in het studentenmilieu goed en werd op de proef gesteld. Eén keer heeft zijn sterke wil hem moeten redden en was het zijn juiste keuze.

Jan en medestudentinnen

Sint-Lambertusziekenhuis in Helmond in de periode dat Jan er studeerde

Op naar een missiepost!

Om op missie te mogen, hadden ze keuze uit drie landen. Hij vulde Kameroen in zonder te weten waar het op de wereldbol lag of wat dat land in Afrika te betekenen had. Omdat in Kameroen hoofdzakelijk Frans wordt gesproken, naast Engels in het westen en een Arabisch dialect in het noorden, moest hij eerst in Parijs een cursus Franse taal volgen.

Maar Jan was weg en in 1971 kon hij de wereld gaan verkennen. Zijn ouders waren ondertussen achter zijn keuze gaan staan en vanuit Baarle reed een hele bus naar de luchthaven. De touringcar was voor de ene helft gevuld met familie en de andere helft met sympathisanten uit het café!

Hij herinnert zich nog de dag dat hij in Yaoundé, de hoofdstad van Kameroen, aankwam. Het regende pijpenstelen en ze moesten nog 350 km rijden over een zandweg richting Bélabo in het bisdom Bertoua (sedert

1994 is Bertoua een aartsbisdom). Het dorp lag halverwege Bertoua en Bélabo op 100 km van Bélabo. De nederzetting waar hij naar toe moest lag midden in de brousse en had een dispensarium (polikliniek) met zes bedden. De dichtstbijzijnde dokter, een Italiaan, was in Ngaoundéré gevestigd. Deze arts was Jan zijn baas. Voor noodgevallen waar Jan geen raad mee wist, zette hij zijn auto in om de zieke naar het dichtstbijzijnde ziekenhuis in Bertoua te vervoeren.

Toch voelde hij zich meteen op zijn plek en had er een goed gevoel bij. Na een paar weken wist de hele omtrek dat er een nieuwe pater was die aangesproken werd met 'Père Jean'. Elke ochtend was er eerst via de radio contact met de omliggende missieposten waar ze met vragen terecht konden. Tegen de middag kreeg men dan het antwoord meestal binnen. Na de radiocommunicatie 's morgens hield Jan raadplegingen in het dispensarium. Na het middagmaal en omwille van het tropisch klimaat hield hij een korte siësta. Rond de klok van drie vertrok Jan met zijn auto naar de dorpen in de omtrek. De bevallingen waren meestal 's nachts. Sommige vrouwen kwamen op tijd anderen waren onderweg al bevallen en kwamen met baby en placenta binnen. Jan heeft medische ingrepen gedaan waarvoor hij geen opleiding had gehad. Zoals toen er in de buurt van de missie een spoorlijn werd aangelegd waarbij er een arbeider een been verloor of die keer dat er een oude vrouw langskwam vol met wormen. Hij heeft in zijn post veel mensen en kinderen zien sterven aan malaria. Meestal ging hij ze mee begraven. Dat was heftig maar hij kon het plaatsen. Hij deed wat hij kon. Maar hij had geen andere keuze.

Tijdens één van zijn vakanties mocht hij een spiritijnse zuster die met vakantie naar Europa trok, vervangen als verpleger in Senegal. De vliegtuigreis duurde een ganse dag omdat het vliegtuig op weg naar Dakar 7 tussenlandingen maakte. Zulke reizen waarbij men het vliegtuig nergens mocht verlaten waren zwaar.

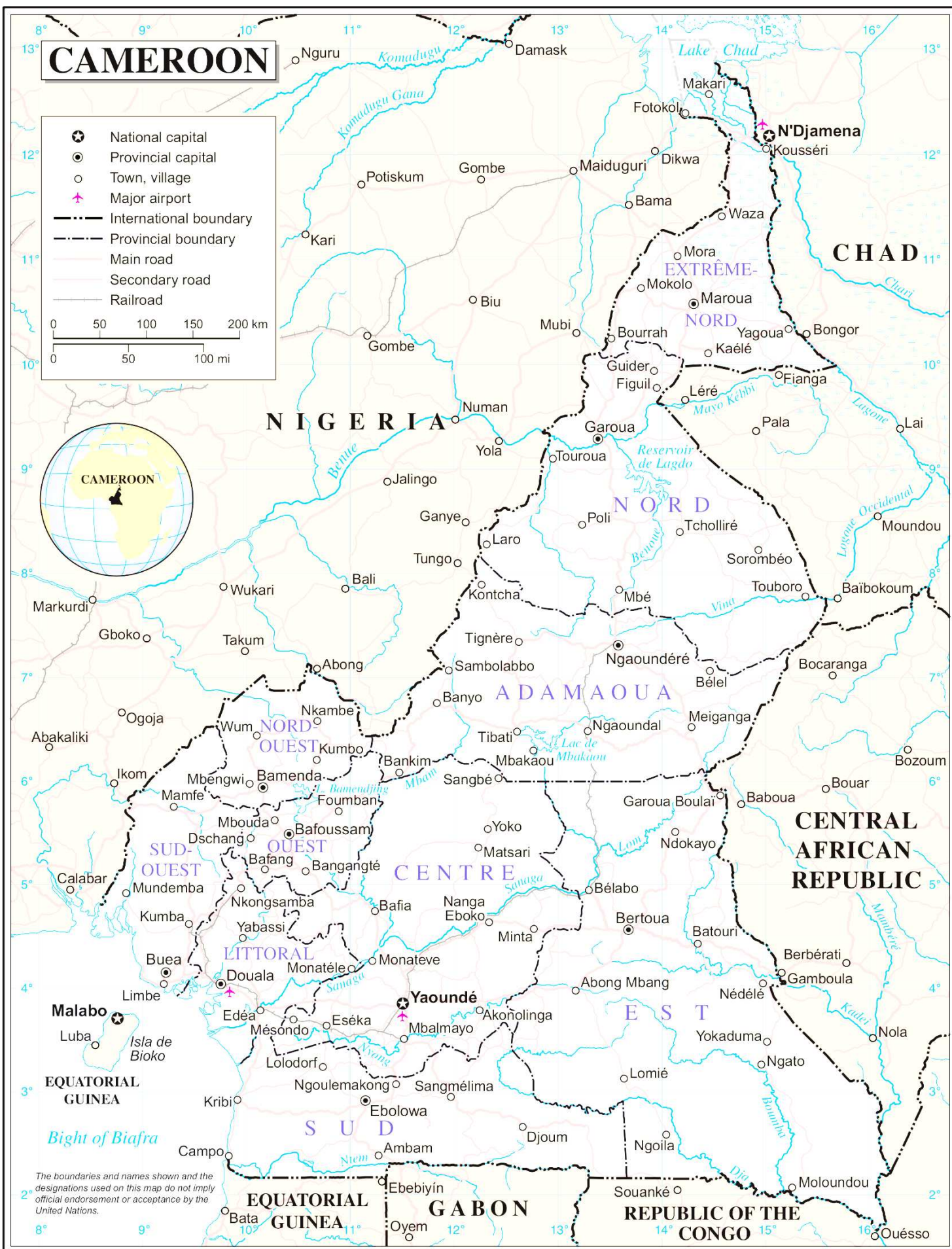
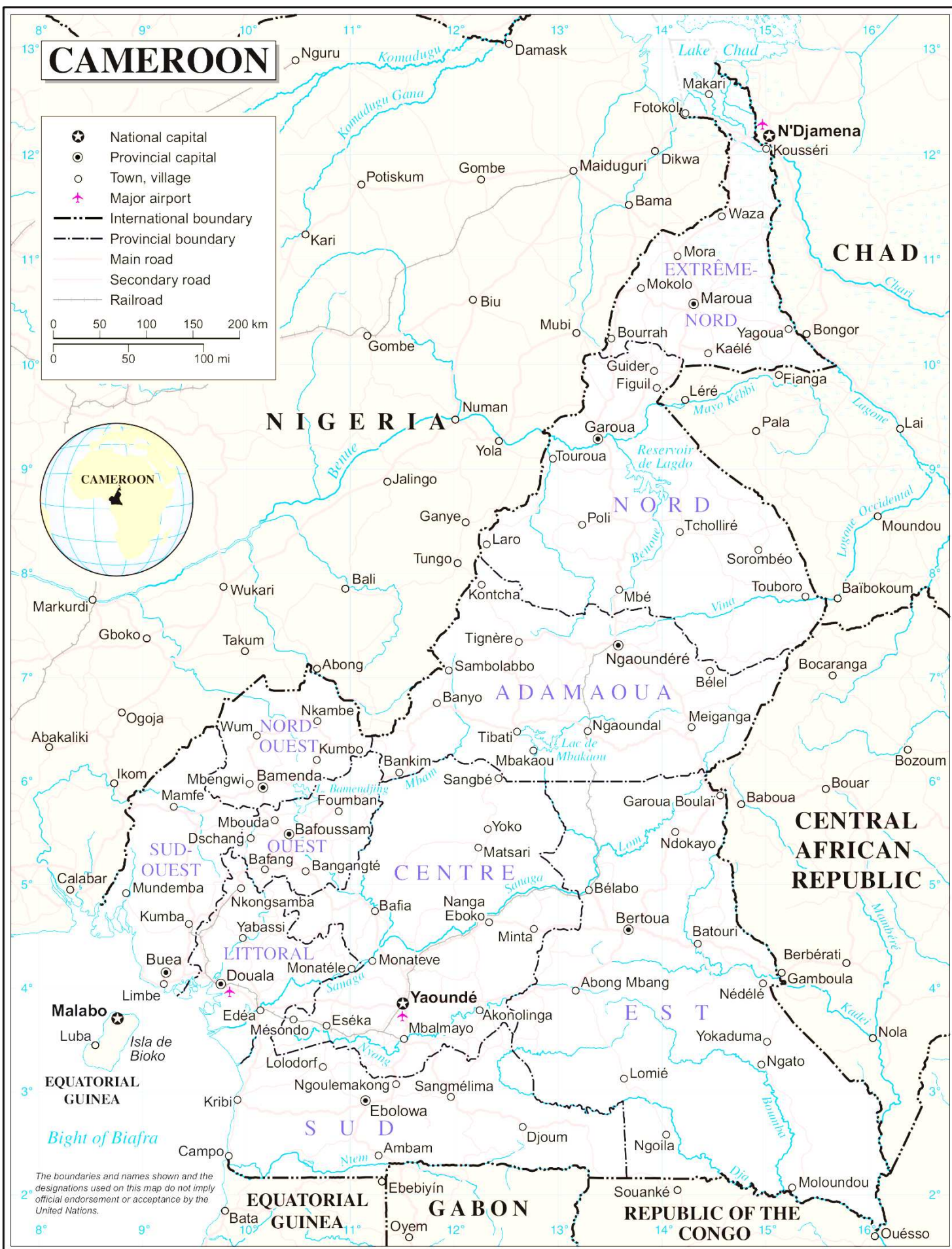
Andere reizen in Afrika waren onder andere naar de wijding van de kathedraal, Maria Moeder van de Kerk, in de stad Bouar van het buurland de Centraal-Afrikaanse Republiek. Hij mocht op verzoek van bisschop Lambert Van Heygen CSSp (Congregatio Sancti Spiritus of Congregatie van de Heilige Geest) chauffeur zijn van deze monseigneur zodat hij tijdens de reis een aangename babbel zou hebben.

Links een luchtopname van de kathedraal gewijd aan Maria Moeder van de Kerk in Bouar waar men duidelijk de achthoekige vorm ziet, rechts gewoon aanzicht (bron: <http://www.gcatholic.org/churches/africa/5419.htm>)

[illegible]

-
- CAMEROON**
- National capital
 - Provincial capital
 - Town, village
 - Major airport
 - International boundary
 - Provincial boundary
 - Main road
 - Secondary road
 - Railroad
- 0 50 100 150 200 km
0 50 100 mi
- CAMEROON**
- NIGERIA**
- CHAD**
- CENTRAL AFRICAN REPUBLIC**
- EQUATORIAL GUINEA**
- GABON**
- REPUBLIC OF THE CONGO**
- PROVINCES:** NORD, NORD-EST, ADAMAOUA, CENTRE, SUD, LITTORAL, OUEST, SUD-OUEST.
- CITIES:** Yaoundé, N'Djamena, Maroua, Garoua, Bafoussam, Douala, Buea, Bamenda, Kumbo, etc.
- RIVERS:** Benue, Camerooun, Logone Occidental, Sangha, etc.
- LAKES:** Lac de Mbakaou, Lake Chad, etc.
- Other features:** Bight of Biafra, Isla de Bioko, etc.
- The boundaries and names shown and the designations used on this map do not imply official endorsement or acceptance by the United Nations.

[illegible]

Monseigneur Lambert Van Heygen (1920-2007), een typische spiritijn!

V.l.n.r.: mgr. Samuel Kleda(aartsbisschop Douala), mgr. Punt (aanspreekpunt voor alle Nederlandse kloosterorden in de missie) en mgr. Lambert van Heygen, bisschop van Doumé van 1962-1983, bisschop van Bertoua van 1983-1994, aartsbisschop van Bertoua van 1994-1999. Hij is overleden in Weert in 2007 maar begraven in Kameroen.

Deze man willen we even belichten omdat hij staat waar een echte spiritijn naar streeft. Hij was een trekkende en bepalende figuur van de spiritijnse orde in Oost-Kameroen. Zodoende had Jan een nauwe samenwerking met hem. Van Heygen was ondergedompeld geweest in een vat met toverdrank dat gebrouwen was bij de spiritijnen.

Hij werd op 20 juli 1947 priester gewijd en vertrok een jaar later naar Kameroen, waar hij benoemd werd voor Lomié, een missiepost in het ondoordringbare regenwoud. Daar aangekomen moest hij eerst de Ewondo taal leren en er zich meester van maken. Hij was in het immense regenwoud vaak wekenlang te voet onderweg van dorp naar dorp om er de boodschap van het evangelie te verkondigen. De kerk van Lomié werd door hem gebouwd. In 1954 volgde de benoeming als overste van Doumé. Daar werkte hij als actieve en ondernemende pastoor totdat hij in 1962, een jaar na de dood van Mgr. Teerenstra, tot bisschop van het bisdom werd benoemd. Zijn wapenspreuk luidde: “Sumus invecem membra”, wat betekent “Wij zijn elkaars ledematen” (Rom. 12,5). Op 29 juni van dat jaar werd hij in Doumé door de aartsbisschop van Yaoundé Monseigneur Jean Zoa tot bisschop geconsacreerd. Hij kon zo nog deelnemen aan het tweede Vaticaans Concilie.

Het bisdom omvatte toentertijd nog geheel Oost-Kameroen. Op 17 maart 1983, na de verdeling van het bisdom, werd hij de 1ste bisschop van Bertoua. Op 1 januari 1995, Oost-Kameroen telde intussen 4 bisdommen, werd hij de eerste aartsbisschop van deze nieuwe kerkprovincie. Pas in 1999, op 78-jarige leeftijd, droeg Monseigneur zijn verantwoordelijke functie over aan zijn opvolger Monseigneur Pirenne.

Maar wie gedacht had dat voor Monseigneur Lambert de tijd aangebroken was om rustig op zijn levenswerk terug te zien en ervan te genieten, heeft het mis gehad. Voor hem was het werk nog niet klaar en moest er nog veel gedaan worden. Al zijn aandacht ging uit naar het voltooien van het grootseminarie van Bertoua.

Monseigneur Van Heygen heeft op geheel eigen wijze getuigenis afgelegd van het geloof en de hoop die in hem leefde. Hij heeft de mensen van Kameroen doen delen in de bevrijdende kracht van het evangelie. Als bisschop was hij hen jarenlang zorgend en belangstellend nabij. Hij stak ieder die het nodig had een helpende hand toe en stond jong en oud met raad en daad bij. Niets was hem ooit teveel, geen project te groot.

Ik waag me er hier niet aan om alles wat Monseigneur gedaan heeft en waarvoor hij zich ingezet heeft, op te noemen. Maar ik denk met name aan al die kerken, missieposten, scholen, seminaries, dispensaria, gemeenschapscentra die onder zijn bezielende leiding gebouwd zijn, aan projecten ook op het gebied van gezondheid, onderwijs, landbouw en zoveel anderen die onder zijn leiding op gang gekomen zijn zowel bij de Bantoe bevolking, de Baya, als bij de Baka.

Zijn belangstelling en zorg gingen ook uit naar de opleiding en vorming, naar het geestelijke en materiële welzijn van de inlandse en buitenlandse medewerkers: priesters, broeders, zusters, catechisten, onderwijzers en alle leken die hun tijd en talenten gaven aan de opbouw en ontwikkeling van de Kerk en het land van Oost-

Kameroen. Zijn energieke inzet te midden van de mensen was voor hem echter geen dienstbetoon of hulpverlening, maar een opkomen voor mensen zoals wij.

“L’homme debout”, de mens overeind helpen, dat bewerkstelligen, daarvoor zijn we hier, zo hield hij ons voor. Dan geef je iemand zijn waardigheid als mens en stel je hem in staat zelf de verantwoordelijkheid voor zijn leven in handen te nemen. Zo kregen de mensen kansen en ruimte. En zelf deed Monseigneur zijn werk als bisschop met overtuiging en enthousiasme.

Af en toe plaatsten we toch wat kanttekeningen bij zijn grote plannen, projecten en gebouwen. Maar hoe of wat we ook vonden of dachten, allemaal hadden we bewondering voor zijn gedrevenheid en betrokkenheid en voor zijn nooit aflatende inzet voor de mensen. Zijn betekenis voor de mensen, voor de Kerk en voor de ontwikkeling voor Oost-Kameroen is bewonderenswaardig en met geen pen te beschrijven.

De eerste spiritijnen kwamen in Kameroen aan in 1916. Nu werken er nog ruim 50, waaronder 10 Nederlanders. De spiritijnen werken nog hard en met veel enthousiasme. Ze zijn ook heel mobiel en beschikbaar voor die posten waar maar moeilijk iemand voor te vinden is. De taak van de spiritijnen is helpen, mensen dienen. Behalve in de geestelijke verzorging zijn ze ook actief zowel op het gebied van het humane en sociale ontwikkelingswerk en in de strijd tegen onrecht en corruptie. Helpen en van dienst zijn wil dan vooral zeggen: de lokale, de plaatselijke bevolking helpen zichzelf te helpen. Het geven van cursussen voor allerlei groeperingen van de bevolking heeft dan ook grote aandacht.

Jan besluit dit deel met enkele oneliners: *“Spiritijnen moeten gaan waar niemand anders naar toe wil!”* en een andere quote: *“Weten jullie wat CSSp betekent? Colossaal Sterk Spul!”*

Jan zijn verdere carrière en leven in Kameroen

Af en toe kwam er al eens een collega op bezoek die met zijn familie of vrienden uit Europa het mooie Kameroen liet zien aan zijn gasten. Zij konden dan genieten van de gastvrijheid in de verschillende missieposten.

v.r.n.l.: hond Vick, Jan, werknemer van de houtfabriek, pater Louis CSSp en nichtje van pater Louis

een andere bezoeker was kardinaal Tumi van Douala

Jan heeft zelf tweemaal malaria gehad waarbij hijzelf telkens een infuus stak. Dit hielp niet afdoende en Jan werd met levensbedreigende koorts en hallucinaties doodziek gerepatrieerd naar België. De laatste keer was met de luchtvaartmaatschappij SABENA. Er was nog een pater met malaria op deze vlucht die wist dat hij zou sterven voor hij in België zou aankomen. Bij de tussenlanding in Nigeria was het kantje boordje met zijn collega. Toen het vliegtuig weer opsteeg naar Brussel zei Jan: ‘Nu moogt ge gaan Willem’ en hij stierf tijdens de vlucht in de laatste etappe naar België.

En toen kwam er een spoorlijn langs het dorp

Spoorlijnnetwerk 1994-2010 in Kameroen (bron: Camrail)

Omstreeks 1972 werd in Kameroen een spoorwerknnetwerk ontwikkeld. Deze lijn kwam langs het dorp waar Jan actief was en te Bérémbé kwam er een station . De lijn werd aangelegd door een Italiaans bedrijf dat op zijn beurt gecontroleerd werd door Fransen. De arbeiders waren Afrikanen.

Deze drie groepen woonden in een eigen kamp (Afrikanen, Fransen en Italianen) bij Jan zijn dispensarium. De meeste Europeanen hadden hun partners mee. De minder gegoede blanken hadden een kamer in het kamp van de célibataires (vrijgezellen). De meeste Europeanen die aan de spoorweg werkten waren Italianen. Zij stelden de paters wel eens op de proef door er Afrikaanse vrouwen op af te sturen. De zwarten mochten na 19.00 uur 's avonds niet verblijven in de blanke kampen. Daarentegen mochten de prostituées wel tot 6.00 uur 's morgens in de blanke logementen zijn. Deze sekswerkers waren wel onrechtstreeks de oorzaak van de vele venerische ziektes die opdoken één week nadat de maandelijkse lonen waren uitbetaald. Op de bewuste betaaldag kwam namelijk de trein uit de hoofdstad met de dames en één week later was het druk in het Dispensarium.

Uiteraard was dit niet de hoofdmoot van het werk in de verpleegboeg. Zij namen ook de dagdagelijkse verzorging waar van de spoorwegmensen en hun families plus de dorpsbewoners uit de omtrek.

Vakanties, priesteropleiding en wijding

Om de drie jaar mocht Jan met vakantie naar België. De eerste zes jaren in Kameroen was Jan, broeder-verpleger/verloskundige. Maar Jan wilde nog altijd priester worden en kwam voor de tweede maal terug naar Europa. Na deze tweede vakantie startte hij met zijn priesteropleiding.

In 1977 startte hij met hogere studies theologie en filosofie aan de universiteit van Fribourg (CH). Daarna volgde hij in 1997 hogere studies aan de CETEP (centre d'études théologique et philosophique) in Brussel.

Jan verbleef tijdens zijn studies te Brussel in het klooster van de spiritijnen in de Noormannenstraat te Leuven (foto links).

In 1981 zit zijn priesteropleiding erop en wordt hij gewijd door mgr. Van Heygen in de Sint-Remigiuskerk te Baarle-Hertog (foto rechts, coll. HK Amalia van Solms). Meteen erna vertrok hij weer naar Kameroen. Hij keerde terug naar zijn dorp maar omdat hij nu priester was kon hij het verpleegwerk niet meer doen. Ondertussen hadden zusters het verpleegwerk in het dispensarium overgenomen.

In de plaats daarvan kwamen misvieringen, catechese en een herder met een luisterend oor voor wie dat wou. De ganse dag stonden ze aan zijn deur met allerlei noden tot en met huwelijksproblemen.

Jan miste het verplegen omdat hij dat nuttiger vond. Zijn missiepost draaide zo goed dat hij in 1981 hoog bezoek kreeg van Moeder Teresa (Nobelprijs voor de Vrede in 1979, heilig verklaard op 04/09/2016 door paus Franciscus). Zij zocht voor vier van haar kloosterlingen een geschikt dispensarium. Zo kwam ze met haar Afrikaanse prospectie bij Père Jean in Kameroen. Jan heeft haar dan één week rondgereden in zijn werkgebied.

v.l.n.r.: Martin Van Moorsel, moeder Teresa, mgr. Van Heygen, Jan en een broeder van de La Salle

Hij was wel fier dat hij voor haar verantwoordelijk was, maar vond het geen gemakkelijke vrouw. Daarna zijn er in Jan zijn leven nooit geen vrouwen meer gekomen en hield hij zich aan de celibaatsbelofte wat hij daarvoor trouwens ook al gedaan had.

Jan kent wel het gevoel om kinderen te hebben. Het was einde jaren 1980 dat hij in Kameroen een bastaardjongen opmerkte die verstoten was door zijn familie. Jan nam hem in huis en er ontstond een vader-zoon relatie. Hij gaf hem kost en onderdak. Bovendien sponsorde hij zijn studies. Père Jean heeft daarna hetzelfde voor een andere jongen gedaan die anders een vogel voor de kat was geweest. Vandaag is deze man professor aan de Sorbonne, de universiteit van Parijs.

kathedraal van Bertoua met klokken geschonken door de Belgische koningin Paola omdat er een familielid van uitgeverij Casterman geestelijke was. De belangrijke Belgische uitgeverij is bekend van stripverhalen zoals "Kuifje", de kinderboekenreeks van Tiny, religieuze boeken en andere uitgaven.

kathedraal van Yaoundé

Nadat Jan priester was geworden in 1981 heeft hij nog dertien jaren gewerkt in Kameroen. Er kwamen steeds meer zwarte priesters en naarmate hij ouder werd, voelde hij dat het onvermijdelijk werd om naar België terug te keren. Hij wist dat het zou eindigen in Kameroen. Zijn terugkeer naar Europa was in zekere zin gedwongen omdat er meer en meer geestelijken van Kameroense bodem kwamen die de taken en verantwoordelijkheden van de missionarissen overnamen. Tenslotte was het altijd, vanuit spiritijns standpunt, de bedoeling geweest om er ooit een plaatselijke kerk te stichten met de Kameroense bevolking.

Jan zegt daarover: *"Als je te lang blijft en te oud bent, kun je hier niet meer wennen aan het pastorale leven en werk, je belandt dan in het klooster of bejaardenhuis wat ik niet zie zitten". Jan heeft 22 jaren ten dienste gestaan van de Kameroeners.* Hij is teruggekeerd en heeft geprobeerd om terug aan ons levensritme gewoon te worden.

Hij werd benoemd tot ziekenhuispastor te Antwerpen voor 3 hospitalen. Een Antwerps kloosterkamertje met een televisie werd zijn thuis en Jan was doodongelukkig. In Afrika heeft hij ruim 20 jaar geleefd zonder comfort. Ratten in zijn hut, broedende kippen onder het bed en overal bananenslangen. Maar hij heeft nooit slechter gewoond dan in Antwerpen. Het was er koud, kil, ongezellig en er stond een gaskachel die hij niet durfde aan te zetten. Hij vroeg zich af wat hij in godsnaam daar in Antwerpen uitvoerde.

De legendarische brand in het Switelhotel in de oudejaarsnacht van 1994 zorgde voor bakken werk. Dit dramatische voorval met veel slachtoffers was Jan zijn redding om terug te wennen in België. Hij voelde zich voor het eerst sinds het verlaten van Afrika nuttig. Die ramp zorgde 27 jaar geleden voor een wending in Jan zijn verdere leven.

Op 1 oktober 1995 werd hij in solidum met E.H. Peter Dierckx pastoor te Oud-Turnhout, Oosthoven en Zwaneven. Hij kon er echter niet aarden en vond het er een dode boel.

Terugkeer naar Kameroen

Hij miste Afrika en keerde terug in 1998. Hij werd uitgestuurd naar een refugehuis voor paters die toekwamen in de havenstad Douala. Hij was daar verantwoordelijk voor de ontvangst van gasten, reserveren van de kamers met alles wat erbij hoort om mensen gastvrij te ontvangen. Verdere verantwoordelijkheden gingen over het personeel in de keuken, de kamers, inkopen van eten en drinken. Dus alles wat moet aangepakt worden in een refuge met ongeveer 30 bedden. Hij heeft gedurende een viertal jaar manager geweest van dit "hotel" om zijn collega's wegwijs te maken. Voor hem was het de vroegere sfeer van thuis met het café.

In diezelfde periode richtte hij in zijn vroegere missiepost een kleuterschooltje op met steun van de Rabobank van Baarle-Nassau. Op het dak werden zonnepanelen geplaatst zodat men eindelijk elektriciteit had in het dorp en 's avonds licht om te studeren. Hij verwezenlijkte er een nieuwe weg en tenslotte werd een nieuwe parochie opgericht bij het kleuterschooltje.

kleuterschool gesponsord door de Rabobank

Verplaatsingen doen in Kameroen:

de Kever, Jan zijn eerste auto in Kameroen

Jan heeft steeds een auto ter beschikking gehad. Zijn eerste Kameroense auto was een Volkswagen Kever. Die werd opgevolgd door een Subaru die 4-wielaandrijving had. Met deze wagen kon men vlot door de slechtste wegen. Omdat Kameroen een Franse kolonie was, moest er overgeschakeld worden op Renault. Die auto's dienden voor alles. Hij deed er zijn gewone huisbezoeken en verplaatsingen naar andere dorpen mee.

1981: Subaru op de route Yaoundé-Douala, toen een modderige zandbaan tussen twee belangrijke Kameroense steden

Als de nood hoog was, werd de wagen ingezet als ambulance waarin Jan wel eens een infuus stak en moest omhoog houden tijdens het rijden over de modderige en hobbelige zandwegen. Tegenwoordig zijn er ontzettend vele nieuwe geasfalteerde wegen aangelegd door de Chinezen.

1981: de Subaru op een brug waar je soms de houten balken moet aanpassen aan je voertuig

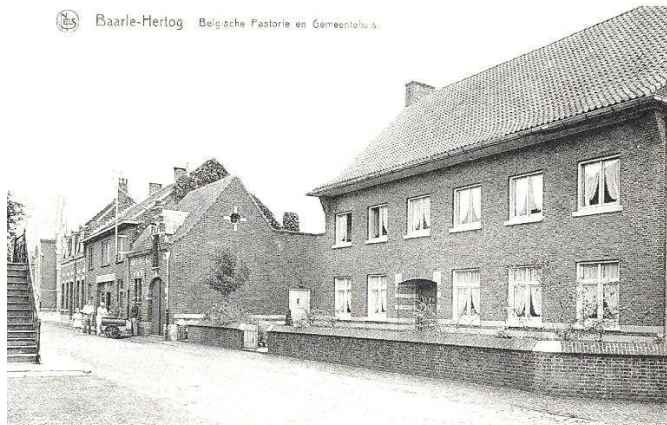
Ontmoeting in de brousse met de Renault 18, Jan staat in het midden

Jan is een dierenvriend

Definitieve terugkeer naar België in 2002

Op vraag van Z.E.H. Gille Cuyvers sprong hij in bij de parochies van Zevendonk en in de Parkwijk te Turnhout. Tevens gaf hij in die periode ook ondersteuning aan de parochie Sint-Valentinus te Poppel.

Maar de parochie van Sint-Remigius te Baarle-Hertog had geen herder meer wegens het ontslag van pastoor Karel Gijs in 2003. Daarmee zat bisschop Paul Van den Berghe van het bisdom Antwerpen verveeld. De bisschop van Antwerpen vond geen priester bereid om in de parochie Sint-Remigius van Baarle-Hertog te werken. Het was en is de regel om als het enigszins gaat geen geestelijke te benoemen als priester in zijn geboorteparochie. Maar de bisschop wist Jan te overtuigen omdat hij geen andere kandidaten had om met al die Hollanders te leven en te werken.

Bovendien volgde Jan de spiritijnse levenswijze om daar naar toe te gaan waar anderen niet naar toe willen. In zijn geval was dit toepasselijk Baarle-Hertog! De paters van de Heilige Geest waren in de ogen van hun stichter Libermann de poetsdoeken van de kerk! Jan zei dus ja omdat hij de situatie in 'Boal' heel goed kent en sindsdien woont hij in de Kerkstraat te Baarle-Hertog. Hij voelt zich hier op zijn plaats en Kameroen is een herinnering aan de horizon. Zo werd Jan in 2003 aangesteld in Baarle-Hertog.

In de parochie van Onze-Lieve-Vrouw van de Rozenkrans te Weelde-Statie werd hij aangesteld in 2006

22 oktober 2006 werd Jan plechtig en feestelijk aangesteld in de parochie van Onze-Lieve-Vrouw van de Rozenkrans in Weelde-Statie.

V.r.n.l.: Z.E.H. Deken Peter Dierckx, Lea Braspenning-Bolckmans, Jos Braspenning, Laurent Braspenning

V.l.n.r.: Maria Schellekens, mevr. Van Laarhoven, Z.E.H. Jan Braspenning en Z.E.H. Deken Peter Dierckx

De verenigingsvaandels van de Statie

Fanfare Sint-Nicolauskring uit Weelde

V.l.n.r.: Maria Schellekens, Z.E.H. Deken Peter Dierckx, Z.E.H. Jan Braspenning, Ria Braspenning-van Tilburg, Z.E.H. Wim Haegens, Laurent Braspenning

Eerste rij v.r.n.l.: Toos Van Laarhoven-De Swart, Antoon Van Laarhoven, mevr. Van Laarhoven

Optocht van de grens naar de kerk onder de versierde bogen

v.l.n.r. Annie Sommen-Braspenning en Maria Schellekens

v.l.n.r.: Toon Kooremans, pater Luc Vienne, pater Alfons Geerts, pastoor Maickel Prasing en pastoor Gille Cuyvers

v.l.n.r. Z.E.H. Wim Haegens, Z.E.H. Deken Peter Dierckx, Pater Achille Waffo, Z.E.H. Jan Braspenning

Hij werd ontvangen aan de grens en onder begeleiding van de fanfare SNK, de verscheidene vaandels van de verenigingen van de Statie, schoolkinderen, collega's, familie en hoogwaardigheidsbekleders naar de kerk gebracht. Daar werd de eucharistie opgedragen door Jan geconcelebreerd met zeven priesters. Tijdens de viering kreeg Jan de sleutels van het kerkgebouw overhandigd als teken van zijn aanstelling.

Z.E.H Jan Braspenning in concelebratie met 7 priesters

Bij de aanstelling worden de sleutels van de kerk en de bijbel overhandigd.

De overdracht van de symbolen: doopwater, vormselolie, olie ziekenzalving, paarse stola, witte stola, brood en wijn

einde van de aanstellingsviering

Getuigen bij de aanstelling: Z.E.H. Wim Haegens en Pater Achille Waffo

Hoofdcelebrant: Z.E.H. Deken Peter Dierckx-Dekenaat Kempen in concelebratie met Z.E.H. Jan Braspenning

Concelebranten: Federatie Coördinator Pater Luc Vienne-Federatie Arendonk, Pater Saniko Teponnou Aurélien, Pater Alfons Geerts, Z.E.H. Gille Cuyvers en Z.E.H. Maickel Prasing

Daarna volgde er een feestelijke ontvangst in de parochiezaal met een receptie.

optocht naar de parochiezaal

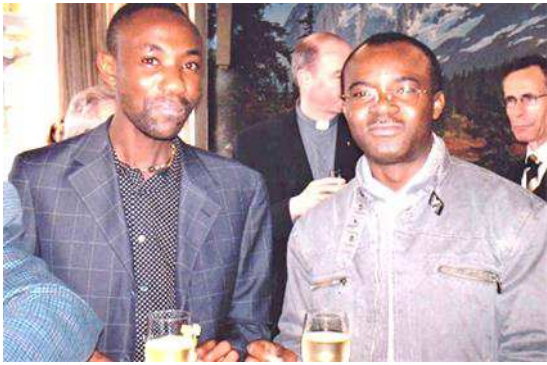
burgemeester Van Nooten, onbekend

v.l.n.r.: Pastoor Jan Braspenning, pater Achille Waffo (toen pastoor in Rotterdam, tegenwoordig in Frankrijk) en de pastoor van Molenbeek (Brussel)

De kinderen van de Statie hebben een verrassing voor hun nieuwe pastoor

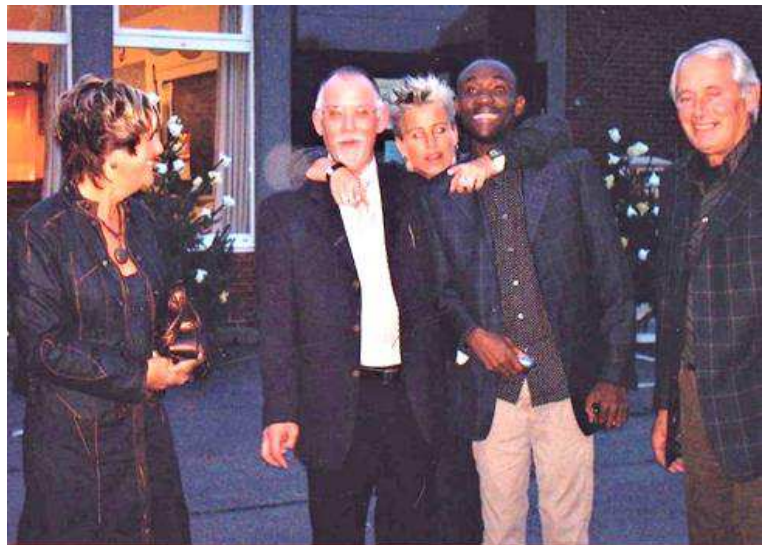
v.l.n.r. Cor Mathijssen, onbekend, Rik Franken

pater Achille Waffo en de pastoor van Molenbeek

Diaken Ad en Emma Van De Lisdonk-Bax

v.l.n.r.: Annie Sommen-Braspenning, Z.E.H. pastoor, Karin Sommen, pater Achille Waffo, Jos Pemen

v.l.n.r. : Karin Sommen, Toontje Hendriks, Annie Sommen-Braspenning

v.l.n.r. : Frans Van Loon, onbekend, Desiré Sommen, onbekend, Annie Sommen-Braspenning, onbekend, Nel Verberk

Jan verantwoordelijk voor 5 parochies van september 2012 tot september 2016

Jan kreeg bovendien nog 3 andere parochies in Turnhout onder zijn hoede: Sint-Pieter, Goddelijk Kind en Heilig Hart. En zoals u hiervoor gelezen hebt was hij al pastoor in Baarle-Hertog en Weelde-Statie. U kan begrijpen dat dit van het goede te veel was en er manifesteerden zich bij Jan allerlei stresssymptomen zoals de ziekte van Meunière met als gevolg doofheid aan het linkeroor.

De 3 Turnhoutse parochies heeft hij 5 jaar onder zijn hoede gehad.

vormsel 2015 in Weelde-Statie

Tegenwoordig is Jan verantwoordelijk voor 2 parochies (Baarle-Hertog en Weelde-Statie) in de Pastorale Eenheid Heilige Nicolaas Van Poppel.

Pastorale Eenheid Heilige Nicolaas van Poppel bestaat uit negen parochies:

Sint-Jozef (Arendonk, Voorheide)

Onze-Lieve-Vrouw ten Hemel Opgenomen (Arendonk)

Sint-Remigius (Baarle-Hertog)

Sint-Adrianus (Ravels-Eel)

Sint-Jan Baptist (Weelde, Weeldestraat)

Sint-Michiël (Weelde, centrum)

Onze-Lieve-Vrouw van de Rozenkrans (Weelde-Statie)

Sint-Servatius (Ravels)

Sint-Valentinus (Poppel)

Heimwee naar Afrika

Jan heeft wel jaren heimwee gehad en de mensen die het aanhoorden, zeiden dan: "Ga dan terug Jan". Maar dat gaat natuurlijk niet omdat hij ondertussen te oud is. Kameroen is bovendien gevaarlijker en corrupter geworden. De gezondheidszorg is slecht. Mocht hem iets overkomen dan is hij hier in betere handen met zijn familie en onze dokters in zijn nabijheid. Normaal gaat Jan wel elke twee jaar terug op bezoek naar Kameroen maar de COVID-pandemie is de grote spelbreker. In januari 2022 is Jan voor het eerst op bezoek geweest in Kameroen voor 3 weken. Het was een reis met een droeve bestemming. Jan heeft de moeder mee begraven van pater Achille Waffo, die na 10 jaar pastoor in Rotterdam nu in Frankrijk pastoor is, en zijn broer die Jan destijds

heeft meegebracht om te studeren. Deze man is nu hoofdverpleger in het Brusselse en heeft in België een echtgenote gevonden met Kameroense wortels. Zij hebben ondertussen een mooi gezin gesticht.

Bij de vorige bezoeken in de dorpen werd hij steeds herkend en aangesproken met Père Jean. De schoonste jaren van zijn leven waren daar. Hij stond er dicht bij de mensen, was door iedereen gekend en was er altijd buiten. Hij had contact met broeders uit de ganse wereld. Bij ons in Europa leven de mensen op zichzelf en geïsoleerder. In Kameroen heeft hij nooit elektriciteit of een televisie gehad. Hier in de Kerkstraat kan hij elke avond televisie kijken. Het werk van een priester is tegenwoordig een eenzaam gebeuren en je bent niet overal meer welkom zoals vroeger. De kerk is niet meer wat ze was! Waarschijnlijk zal er als Jan ooit stopt in Baarle geen opvolger zijn. Er zijn geen priesters meer.

Hij komt wel dagelijks bij zijn zus Annie en brengt voor de rest de tijd door in zijn eentje. Hij heeft tot nu toe nooit een gezinsleven gemist maar met het ouder worden denkt hij hoe het zou kunnen zijn als men hulpbehoevend wordt. Hij zou eventueel met zijn collega's kunnen gaan samenwonen maar hij kent er niet veel meer. Dan opteert hij om eventueel naar een flatje in Baarle-Hertog te verkassen en te sterven waar hij geboren is.

Het is goed zoals het is en we zien wel wat er van komt. Wat zijn goede keuzes in een mensenleven? Mogelijk had hij wat langer in Kameroen willen blijven, maar hij heeft nergens spijt van.

Over het Afrikaanse leven

Kameroen was in Jans leven zijn schoonste tijd. Hij was er zijn eigen baas en moest alles zelf organiseren. Moest er gebouwd worden dan zocht hij de meest geschikte werklui. Wel moet ge rekening houden met de Afrikaanse levenswijze, "Wij hebben de tijd". De arbeiders werden betaald nadat het werk voltooid was omdat ze meestal na het ontvangen van hun beloning op herbergbezoek gingen...

De Afrikaan is diepgelovig en er is telkens groot feest – dag & nacht – bij de eerste en plechtige communie, het vormsel en het huwelijk.

Ondertussen hebben Poolse paters de missiepost overgenomen. Ze zijn bezig met het bouwen van een grote kerk. De Polen krijgen veel donaties vanuit de Verenigde Staten van Amerika waar veel Poolse priesters zijn die daar omhalingen doen in hun Amerikaanse parochie.

Kameroen is corrupt en is als het ware een blauwdruk van de Afrikaanse mentaliteit. Voor de mensen van de missiepost werd regelmatig een oogje dichtgeknepen.

Er is een zeker racisme naar de gewone blanken toe omdat die niet wezenlijk bijdragen aan de Kameroense samenleving. Als deze witte mensen ziek worden, wordt Jan er als geneeskundige of priester bijgehaald. Daarentegen is dat racisme er niet tegenover de blanken die met de missiepost begaan zijn en er voor werken. Zij worden geapprecieerd omdat ze geven.

Tegenwoordig is Kameroen niet veilig meer. Vooral in het noorden waar de bevolking moslim is en Boko Haram baas is met de ons bekende terreurdaden.

Mora is de laatste veilige stad als je noordwaarts reist in Kameroen. Daarna rijd je een oorlogszone binnen. Je gaat door een gebied waar Boko Haram zeer regelmatig aanslagen pleegt en mensen ontvoert, waar grote kuddes vee verdwijnen en oogsten worden gestolen of gewassen op het land worden platgebrand.

Honderdduizenden mensen zijn op de vlucht voor het geweld. Nigeriaanse vluchtelingen die naar Kameroen kwamen om aan Boko Haram te ontkomen ondervinden dat de terreurgroep grensoverschrijdend te werk gaat, terwijl Kameroeners elders in het noorden een veilig heenkomen proberen te vinden.

De wegen zijn onverhard en tijdens de regentijd al snel onbegaanbaar. Maar Boko Haram komt op de bromfiets overal doorheen. Ze gaan op in de gemeenschap, en je weet dat er op ieder moment iets kan gebeuren. Dat maakt het voor het leger ontzettend ingewikkeld.

De Kameroense overheid heeft bovendien de handen vol aan een wrede burgeroorlog met Engelstalige separatisten in het noordwesten van het land.

De Fulbe zijn een etnische groep in de Sahelzone, verspreid over een aantal landen in West-Afrika, van Mauritanië in het noordwesten tot Kameroen en de Centraal-Afrikaanse Republiek in het zuiden, en oostelijk tot Soedan. Andere namen zijn Foulah, Fula, Fulfulde, Fulbhe, Fulani, Peul en Peulh.

Het zijn lange en blankere mensen van het Arabische type.

Fulbe vrouwen hun traditionele klederdracht is meestal een lange kleurrijke jurk, met opstiksels of andere versieringen., (bron: https://upload.wikimedia.org/wikipedia/commons/0/0b/East_-_Fulbe.jpg)

Ze zijn het grootste nomadenvolk van West-Afrika. Vandaag de dag is er nog slechts één groep die nomadisch leeft en dat zijn de Wodaabe uit Niger. De Fulbe fokken en verkopen koeien tot 1500 km naar het zuiden. De meeste Fulbe zijn herders en nomaden, en ze kunnen lange tijd te voet op stap gaan met hun kuddes.

De Fulbe zijn voornamelijk islamitisch. Zij spreken de taal Fula (Pulaar of Pular genoemd in de westelijke dialecten, Fulfulde in de centrale en oostelijke dialecten), net als de Tukolor (Toucouleur), een verwante bevolkingsgroep in de centrale vallei van de rivier de Senegal. Alle lokale stammen die de taal spreken noemt men de "halpulaar".

Herder met kudde

Afrikaanse priesters in België

Jan heeft ervoor gezorgd dat we meer en meer Afrikaanse priesters bij ons in de parochies zien. Omdat ons priester-aantal sterk terugloopt, kwam er de vraag "Hoe gaan we dat oplossen?" Jan is een praktisch ingestelde denker en stelde voor om Afrikaanse spiritijnse paters naar Europa te halen. Daarvoor mocht de algemene overste van de spiritijnen in Rome, die het idee genegen was, zijn toestemming geven. Zo zijn dus de zwarte spiritijnse priesters hier terechtgekomen. Jan zegt in een laatste quote: "*Pastoor Jan Braspenning heeft Turnhout zwart gemaakt!*"

Het curriculum vitae van Jan

01/10/1944 geboren aan de Molenbaan te Baarle-Hertog

1963 legerdienst

01/04/1965: ingetreden bij de paters spiritijnen onder de kloosternaam Roland

08/09/1966 religieuze gelofte bij de spiritijnen

1967-1971 opleiding verpleger/verloskundige

1971: vertrek naar Kameroen

1977: start hogere studies theologie en filosofie te Fribourg (CH)

1979: verder zetten hogere studies aan de C.E.T.E.P. te Brussel met verblijf in het klooster van de spiritijnen aan de Noormannenstraat te Leuven

21/06/1981 wijding te Baarle-Hertog en vertrek terug naar zijn missiepost in Kameroen als priester-missionaris

1994 ziekenhuispastor te Antwerpen

31/12/1994: brand Switel te Antwerpen

01/10/1995 samen met Z.E.H. Peter Dierckx pastoor te O-T (parochies van Oud-Turnhout, Oosthoven en Zwaneven)

1998: vertrek naar Douala Kameroen

2002: terugkeer naar België

In 2003 aanstelling in de parochie van Sint-Remigius te Baarle-Hertog tot op heden

22/10/2006: aanstelling in de parochie van OLV van de Rozenkrans te Weelde-Statie tot op heden

Van september 2012 tot september 2016: Jan is verantwoordelijk voor 3 extra Turnhoutse parochies

Bronnen:

Archief Z.E.H. pastoor Jan Braspenning

Andere bronnen staan vermeld bij de foto's

Schenkingen van 18/02/2021 tot en met 28/02/2022

Luc Andries

Boeken, tijdschriften, stripverhalen: fam. Steyaert, Rik Bogaerts, fam. Jan Bax, arch. Jef Van Der Voort, Maurits Feitz, fam. Vrijzen (Brecht), Mia Bayens- Van Hees

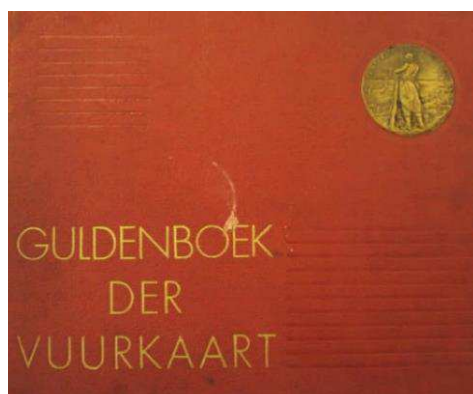
Kasboeken, Opdrachtboeken, Offertes van Modest Van Der Voort: arch. Jef Van Der Voort

Guldenboek der Vuurkaart ed. 1935-1936: anoniem

Muurschildering op doek: arch. Jef Van Der Voort

Missalen: fam. Heykants-Timmermans, Rik Bogaerts, fam. Verwimp wijlen Marie Verwimp, fam. Jan Bax

Oude muntjes: fam. Steyaert,

Naaimachinemeubel: familie Zegers-Tijssen

Rouwprentjes en rouwbrieven: Paul Van Baelen, fam. Heykants-Timmermans, Jos Timmermans, Karel Lauwers, Rik Bogaerts, Mia Bayens- Van Hees

Communiekleding met accessoires: fam. Raeymaekers-Slegers

Trouwhoed- en kapje: Marc Van Gorp

Santjes: Rik Bogaerts

Santje van de Heilige Marguerite-Marie Alacoque, zij werd geboren op 22 Juli 1647 te Lauthecour (F) in de gemeente Verosvres

Geboortekaartjes: Rik Bogaerts

Onderhoudsproducten in originele verpakking: fam. Steyaert

Textiel: Katrien D'Hondt-Vloemans, Rik Bogaerts met o.a. laken met geborduurde rand, haakwerkjes, machinale kant

Tafellamp verguld en opaline: Rik Bogaerts,

Fanfare: tamboer-majoorstokken, glasraam, vaandels- en vlaggen: Mark Gabriëls van fanfare Nut- en Vermaak,

Tuinmateriaal: Rik Bogaerts,

Werkgerei: Rik Bogaerts

Wedstrijdtrofee: Rik Bogaerts

Verzorgings- en ziekenhuisvoorwerpen: Rik Bogaerts, fam. Hermans-Kolen, fam. Dr. Moyaert-De Clercq,

Glaswerk: Rik Bogaerts,

Krantenknipsels: Rik Bogaerts,

Ingekaderde Foto's, Spreuken, Heiligenafbeeldingen, Tekeningen, Schilderijen: Rik Bogaerts, Jos Timmermans, pastoor Herman Janssen, S. Willems, fam. Jan Bax, Alfons Franck (koning Boudewijn op bezoek bij de Boerenbond in Poppel), Mia Bayens- Van Hees

Speelgoed: fam. Hermans-Kolen, Rik Bogaerts,

Petroleum- en spiritusverlichting: fam. Hermans-Kolen,

Fototoestel: Jos Timmermans

Kamerdecoratie: Rik Bogaerts met een reiger gemaakt van een koehoorn

Foto's en documenten: Rik Pynenborg, Jos Timmermans, fam. Verwimp wijlen Marie Verwimp, Karel Lauwers, Rudy Claessen, fam. Jan Bax, Rik Bogaerts, fam. Boeren, fam. Wilke, Flor Van Oekelen (hondenclub Ravels), basisschool "De Kleine Wereld" van Ravels, fam. Remysen, Mia Bayens- Van Hees

Gebroeders Remysen

Muziekinstrumenten: fam. Jan Bax, fam. Wilke met een zelfgebouwde klavecimbel

Wilma en Anton Wilke musicerend in de huiskamer

Religieuze voorwerpen en beelden: Jos Timmermans, fam. Jan Bax

Religieuze souvenirs: Rik Bogaerts

Keuken- en huishoudgerief: Rik Bogaerts met een reiskledingborstel , hotelporselein

Onderzoeksmateriaal van de politie: Sus De Schutter met o.a. UV-lamp een voor sporenonderzoek

Schoolgerief: fam. Jan Bax

Speelgoed: Rik Bogaerts

Educatief schoolmateriaal: basisschool “De Kleine Wereld” van Ravels met landkaarten, Belarminusplaten, kaarten, processieborden, interactief lesmateriaal

Aards Paradijs

Adam en Eva met de appel en de slang

En er ontstond een grote kalmte

Keramische wapenschildtegels gemeente Ravels en replica herdenkingsmunt Slag van Turnhout (gips): Rik Bogaerts

Schooldocumenten: Rik Bogaerts

Sport: Rik Bogaerts (medaille)

Postkaarten: Gasthuiszusters, Mia Bayens- Van Hees

Allerlei: Mia Bayens- Van Hees

Meubelen en klein huisraad: Rik Bogaerts met een voetenstoof, metalen mortier, snotneus (=vetlamp of smoutlamp)

voetenstoof

snotneus

Geldbeurs: Rik Bogaerts

Den Timmer heeft horen vertellen....

Den Timmer (een echte Poppelaar) heeft uit een goede bron in Goirle vernomen dat er in Poppel wat op til is. Mogelijk zou Nederland met vredelievende bedoelingen Poppel willen binnenvallen en annexeren om zijn Nederlandse onderdanen te beschermen. Premier Rutte van Nederland zei, verder volgens den Timmer, dat in Poppel bijna iedereen Nederlander is met een Nederlands paspoort, verder zijn er heel wat Belgen in Poppel die ook een Nederlandse pas hebben en niet te vergeten bijna iedereen in Poppel heeft Nederlandse voorouders of Nederlandse familie al dan niet aangetrouwd. Rutte vindt daarom dat hij zeker om zijn landgenoten te beschermen Poppel moet binnenvallen. Voor de NAVO en de EU is dit een gigantisch diplomatiek probleem met alle verdragen die er gesloten zijn zoals het beruchte artikel 5 van het NATO-verdrag. Hoe gaan ze dat oplossen? Den Timmer zal zijn oren nog goed te luisteren leggen en hij heeft beloofd om ons op de hoogte te houden.

Ondertussen heeft den Timmer nog horen vertellen dat het mogelijk een complot is tussen Bart De Wever en Mark Rutte. We hebben eerder al eens gelezen dat Bart graag Vlaanderen bij Nederland zou aansluiten en er zelfs wil begraven worden.

Ja, zei den Timmer, wat gaat dat geven? Misschien nog meer vuurwerk dan met het laatste oudejaar!

Daar is ie weer de QUIZ !

We zijn blij dat corona nu misschien voorbij is en we terug naar normaal kunnen overschakelen. Daarom deze keer een vraag waarmee we de Ravelse natuur kunnen verkennen op zoek naar twee nieuwe zitbanken in de natuur. Zoals de winnaars van de vorige edities kunnen beamen, zijn er mooie heemkundige prijzen te winnen!

Graag uw antwoorden **vóór 30 april 2022** op de volgende drie vragen:

- 1) *Waar staat deze mooi bank in Ravels***
- 2) *Welke tekst staat er op de vlakbij gelegen identieke bank***
- 3) *Schiftingsvraag: hoeveel juiste antwoorden kunnen we verwachten?***

Veel plezier met de wandelzoektocht en succes!

**Heemkunde- en Erfgoedvereniging
Nicolaus Poppelius
vzw**

BESTUUR:

Voorzitter:	Luc Andries, Pastoor Coolsstraat 15, 2382 Ravels	0474 97 17 27
Secretaris:	Rina van der Vloet, Mierdsedijk 70, 2382 Ravels	014 655588
Penningmeester:	Ries van der Linden, Tilburgseweg 75, 2382 Ravels	014 478066
Leden:	Andre Van Gils, Steenweg op Weelde 118, 2382 Ravels	014 656893
	Bas Van Haeren, Deenakkers 1, 2381 Ravels	014 699126
	Mieke Van Hauteghem, Schatrijt 2, 2382 Ravels	014 687332
	Marinus Willems, Weeldestraat 154, 2381 Ravels	014 655728
	Cis Vissers, Lindenlaan 8, 2382 Ravels	014 656750
	Harry Vrijzen, Eikenlaan 15, 2382 Ravels	014 656420
	Jose Schlappi, Klein Goorbleek 2, 2382 Ravels	014 659958
	Paul Van Baelen, Straatakkers 4, 2381 Ravels	014 657315
	Frank Konings, Lindenlaan 2, 2382 Ravels	014 715374

REDACTIEADRES:

Bas Van Haeren, Deenakkers 1, 2381 Weelde, 014 699126

redactie@nicolaus-poppelius.be

Voor informatie in verband met de inhoud van dit tijdschrift,

de vormgeving of verschenen teksten kunt u steeds terecht op het redactieadres.

Wenst u een tekst of een idee voor publicatie aan te bieden, dan kunt u dit ook doen via een bestuurslid.

(Iedere auteur is verantwoordelijk voor de ingestuurde werken.)

CONTACTGEGEVENS:

Adres: Heemkunde- en Erfgoedvereniging Nicolaus Poppelius vzw, Dorp 64, 2382 Ravels-Poppel

Bankrelatie:

Rekeningnummer: 733-3522204-67

IBAN: BE93 7333 5222 0467

BIC code: KREDBEBB

Museum: Museum Aan de Grens (MAG) "'t Kaske", Dorp 64 te 2382 Poppel,
is open elke tweede zondag van de maand van 14u. tot 17 uur.

In december, januari en februari is het museum gesloten.

Wel zijn er in deze wintermaanden bezoeken mogelijk op afspraak.

Groepsbezoeken kunnen aangevraagd worden via het reserveringsformulier
dat u kunt vinden op onze website.

Aanvragen kunnen natuurlijk ook gedaan worden per brief (zie hierboven voor het adres).

Archief- en Documentatiecentrum: Bredaseweg 46, 2381 Weelde-Station

Te bezoeken na afspraak: voorzitter@nicolaus-poppelius.be

Website: <https://nicolaus-poppelius.be>

Facebook: www.facebook.com/NicolausPoppelius

